

Handlingsplan for Interkommunalt Politisk Råd i Nord – Østerdal 2024-2026

vedtatt i IPRNØ 04.09.2024

Denne handlingsplanen inneholder tiltak som skal iverksettes i tråd med Strategisk plan for Interkommunalt Politisk Råd i Nord – Østerdal 2024-2028, vedtatt 04.09.2024. Strategisk plan er gjengitt i normal fet skrift, mens handlingsplanen er gjengitt i kursiv.

Visjon

Nord – Østerdal

«Et naturlig valg for framtida»

Nord – Østerdal skal i løpet av neste fireårs periode stimulere næring og landbruk til utvikling og etableringer av attraktive arbeidsplasser som både ivaretar og tiltrekker seg ny bærekraftig kompetanse.

I perioden 2024-2028 skal IPRNØ samarbeide om følgende hovedsatsningsområder:

- **NÆRINGSUTVIKLING:** Nærings samarbeidet i regionen skal sikre samarbeid for utvikling av eksisterende næringsliv, nyetableringer, gründervirksomhet og innovasjon, samt flytting av nåværende bedrifter til vår region. Næringslivet trenger forutsigbare og gode rammebetingelser for å kunne sikre flere arbeidsplasser i regionen, dette med et overordnet fokus på hele regionen som en felles bo- og arbeidsregion. Gjennom nettverkssamarbeid skal kommunene løfte regionen til videre vekst og utvikling.

IPRNØ skal i løpet av 2024-2026 gjennomføre følgende tiltak:

- *Etablere en **helhetlig regional næringsstrategi** som inkluderer hele bo- og arbeidsregionen på begge sider av fylkesgrensa. De politiske og geografiske grensene er uvesentlige når det kommer til regional næringsutvikling, bedriftsetableringer og verdiskaping. Kommunene skal være en tilrettelegger for investeringer i regionen og jobbe med tilgang på kapital.*

Ansvar: IPRNØ, administrasjonen og næringslivet

- *Etablere en arena for regionalt nærings samarbeid i hele regionen med kommunenes næringsansvarlige i samarbeid med Innovasjon Norge, Klosser Innovasjon, Rørosregionen Næringshage, Næringsforum i Fjellregionen og andre aktuelle regionale næringsaktører.*

Ansvar: IPRNØ, administrasjonen og næringslivet

- *Oversikt over disponible **bo- og næringsarealer** i hele regionen og markedsføre disse samlet.*

Ansvar: IPRNØ og administrasjonen

- Fokuserer på behovet for mer **kraft og energi** og sammen vurderer om vi skal utarbeide en felles energistrategi.
  - o Oppgradere kraftledningen Fåberg – Rendalen fra 300 kV til 420 kV og Rendalen transformatorstasjon.
  - o Fokus på «Østerdalsaksen»
  - o Gjennomføre **kartleggingen av grå arealer** for økt produksjon av fornybar energi.

Ansvar: IPRNØ og næringslivet

• **LANDBRUK:** Landbruket og tilstøtende næringer skal ha forutsigbare rammer som legger grunnlag for økt matsikkerhet og forsyning. Norge trenger økt selvforsyning og regionen skal produsere mer mat i årene kommer, ikke mindre. Regionen må sikre rekruttering og lønnsutvikling i landbruket som opprettholder verdiskapningen knyttet til vår felles kultur og røtter i fjellandbruket. For å unngå avviklinger i landbruket og nedleggelse av gårdsbruk, må investeringene fra båsfjøs til løsdrift være trygge for bonden.

IPRNØ skal i løpet av 2024-2026 gjennomføre følgende tiltak:

- Bidra til realiseringen av **grønne energiløsninger** i landbruket som f.eks. biogass og pyrolyse.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- Videreutvikle et sterkt regionalt kompetansesenter innen landbruk og sikre utdanningsmuligheter ved **Storsteigen VGS** i framtida.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- Det skal jobbes politisk mot sentrale myndigheter for å øke statlig bidrag til å sikre **veterinærvaktordningen**.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- Jobbe for et oppdatert kunnskapsgrunnlag tilknyttet verdikjeder og **helhetlige matssystemer**.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- Bidra til å sikre **«lys i alle fjøs»**.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

• **KUNNSKAP OG KOMPETANSE:** Det skal samarbeides om å få personer med bærekraftig kompetanse og rekruttere personer utenfra til allerede eksisterende næringer og bedrifter i hele regionen. Regionen må sammen sikre gode utdanningstilbud og muligheter for kompetanseheving som dekker framtidige behov i arbeidslivet. Tilknytning til arbeidsliv og framtidig verdiskapning er avhengig av riktig kompetanse i befolkningen. For at regionen skal få flere til å bosette og etablere seg, må regionen fremstå som mer allsidig og attraktiv for både eksisterende innbyggere, mulige hjemflyttere og tilflyttere.

IPRNØ skal i løpet av 2024-2026 gjennomføre følgende tiltak:

- Markedsføre regionen som en felles bo- og arbeidsregion gjennom en ny kommunikasjonsstrategi og en ny nettside.
- Kommunene i regionen må bygge entusiasme og bolyst for å rekruttere folk,
- Få etablert en felles portal for markedsføring av ledige stillinger i hele regionen.

Ansvar: IPRNØ og administrasjonen

- Fortsette «**Hematt**» som et årlig arrangement.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- Gjennom å bygge et helhetlig kompetansemiljø (utdanningstilbud i både videregående opplæring, fagskoletilbud og på Tynset Studie- og høgskolesenter) skal vi jobbe for å sikre **gode utdanningstilbud** som reflekterer behovene i lokalt arbeidsliv.
- Økt fokus på innovasjon, forskning og **sterke fagmiljøer**.

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- **Regionalt kompetanseforum** skal skape gode rammebetingelser for arbeidet lokalt/regionalt ved å sette kompetanse inn i en strategisk sammenheng, bidra til samarbeid om virkemidler, gi innspill til politikktutvikling og utvikle arenaer for kompetanseutvikling og erfaringsutveksling, styrke bestiller rollen og bidra til studieutvikling og gjennomføring av studier.

Ansvar: Administrasjon

- Arbeide for å sikre tilstrekkelig **kompetanse** innenfor helsesektoren og utnytte kompetansen best mulig.

Ansvar: Administrasjon

Arbeidsmåter og øvrig samarbeid:

IPRNØ skal fremme felles interessepolitikk som bidrar til gode rammebetingelser for innbyggere og næringsliv i nord- Østerdal.

IPRNØ skal legge FNs bærekraftsmål til grunn i et bærekraftig regionalt samfunn. Felles kommunedelplan for klima og energi for kommunene vil være førende for IPRNØ sitt arbeid.

Sentrale interessepolitiske saker er:

o Samferdsel, digital infrastruktur (bredbånd og mobildekning), kollektivtilbud, jernbane, riksvei 3 og fylkesveier, fly og buss.

o Gode helsetjenester, tannlege, psykiatriske helsetjenester og et sterkt regionalt akuttstusykehus.

o Barnehage, skole og et variert utdanningstilbud i både videregående opplæring, fagskoletilbud og på Tynset Studie- og høgskolesenter (TSH).

o Utenforskap og økt inkludering av alle grupper, skjevfordeling og bekjempelse av barnefattigdom. Psykisk helse barn og unge, inkludering og integrering.

o Andre aktuelle politiske spørsmål.

IPRNØ skal i løpet av 2024-2026 gjennomføre følgende tiltak:

- *Gi fortløpende interessepolitiske innspill til ulike aktører i **sentrale politiske saker** og delta aktivt og selvstendig i utarbeidelsen av regionale planer og strategier i Innlandet fylkeskommune, statlige organer og andre.*

Ansvar: IPRNØ

- *Fortsatt arbeide for utvikling av jernbanen med elektrifisering av **Røros- og Solørbanen** gjennom blant annet å være sekretariat for Jernbaneforum Røros- og Solørbanen. Jernbanestrekningen trenger nye togsett, oppgradering og modernisering, flere kryssningsspor og sikring av planoverganger.*

Ansvar: IPRNØ og administrasjonen

- ***Vegforum riksvei 3.** Være en pådriver for kontinuerlig vedlikehold og oppgradering av riksvei 3 og fylkesveier i regionen.*

Ansvar: IPRNØ og administrasjonen

- *Fortsette arbeidet med utviklingen av **digital infrastruktur.***

Ansvar: IPRNØ t i samarbeid med ansvarlige i kommunene

- *Dialog med Fylkeskommunen rundt **tannhelsetjeneste** i regionen. Tannklinikkene får stadig flere pasienter og trenger større kapasitet enn det som er planlagt for. Det er også økt tilgang på pasienter til offentlige tannklinikker på grunn av flere flyktninger med dårlig tannhelse.*

Ansvar: IPRNØ

- *Arbeide for at det blir en regional representant i styret til Innlandet Sykehus og få økt søkelys på utfordringene som **Tynset sykehus** har med en eldre bygningsmasse og et stort behov for oppgradering, renovering og modernisering. For å bygge oppunder kvaliteten og sikre utviklingen av kompetanse, er det viktig å legge enda mer elektiv aktivitet til sykehuset på Tynset. Dette vil også trygge akuttberedskapen for framtiden.*

Ansvar: IPRNØ

- ***Tynset Studie- og høgskolesenter.** Desentralisert sykepleierutdanning må fortsette siden det bidrar til lokal mobilisering av arbeidskraft. Etterspørselen etter personer innen helse- og omsorgsykker øker i takt med en stadig eldre befolkning.*

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

- ***Økt inkludering og fokus på utenforskap og mobbing** både for barn og voksne. Arbeidstilknytning fører til inkludering og dersom foreldre har jobb er det enklere for barn å oppnå det samme. Jobbe for mindre skjevfordeling og bekjempelse av barnefattigdom.*

Ansvar: IPRNØ og administrasjon

Ungdomsmedvirkning og ungt entreprenørskap skal kjennetegne regionen. Ungdommen skal involveres aktivt i utvikling av regionen gjennom det frivillige samarbeidet i det regionale ungdomsrådet og ungdomsrådene i kommunene.

IPRNØ skal i løpet av 2024-2026 gjennomføre følgende tiltak:

- *Fokus på entreprenørskapsarbeidet i skolene, elev- og ungdomsbedrifter i forbindelse med Regionmesterskapet (tidligere SUM). Regional representant fra **Ungt Entreprenørskap Innlandet** på Tynset (Røros kommune er med i dette samarbeidet).*

Ansvar: Administrasjonen i samarbeid med Ungt Entreprenørskap Innlandet

- *Fortsatt legge til rette for ungdomsmedvirkning gjennom å være sekretariat i det regionale **Ungdomsrådet** i Nord-Østerdal.*

Ansvar: Administrasjonen

- *Ta initiativ til dialog mellom kommunene og næringslivet om **sommerjobber** for ungdom. Tidlig arbeidserfaring kan stimulere til økt arbeidsinkludering og smitteeffekt.*

Ansvar: Administrasjonen i samarbeid med det regionale ungdomsrådet og UE

IPRNØ utarbeider toårige handlingsplaner med konkrete tiltak for å følge opp den strategiske planen.

Den strategiske planen må forankres i den enkelte kommune. Kommunene har et selvstendig ansvar for å følge opp mål, strategier og tiltak i sine egne planer og gjennom aktuelle samarbeidspartnere. Konkrete tiltak blir måten å operasjonalisere den strategiske planen på. Tiltak iverksettes gjennom kommunale handlingsplaner.